

б) чтение пяти лекций в одном и том же потоке без использования проблемных элементов.

Таким образом, можно сделать вывод, что проблемное обучение создает в аудитории соответствующие условия для развития устойчивых познавательных интересов и в результате этого происходит формирование внутренних мотивов учебной деятельности студентов, а следовательно, появляется цель к самостоятельному изучению дисциплины.

1. Андриес Ван Дан. Проблемное обучение инженерной графики. – М.: Мир, 1989. – 205 с.

2. Леонтьев А.Н. Деятельность, сознательность. – М.: Наука, 1997. – 304 с.

АКТУАЛЬНІСТЬ ЕКОЛОГІЧНОГО ВИХОВАННЯ В УМОВАХ СЬОГОДЕННЯ

Н.Л.СЕМЯННИКОВА, канд. біол. наук

Національний технічний університет «Харківський політехнічний інститут»

В останні десятиріччя слово «екологія» стало більш розповсюдженим. Дуже часто йдеться про екологізацію всіх наук, екологічність виробництва, екологію різноманітних живих систем. Тому сучасні екологічні проблеми значно впливають на педагогіку і систему освіти.

Головна мета екологічного виховання полягає в тому, що в людини повинні формуватися не лише відповідні знання і вміння, а й певні якості особистості. Йдеться про формування екологічної свідомості, екологічної культури, які мають регулювати всю діяльність і поведінку сучасного покоління. Необхідною умовою формування екологічної культури є усвідомлення соціального замовлення взаємовідносин людини з природою.

Екологічне виховання – тривалий багатofакторний цілеспрямований процес формування екологічної свідомості й екологічної культури. Провідними елементами формування екологічної свідомості виступають: знання (засвоєння основних наукових понять про природу, екологічні проблеми); усвідомлення (виховання свідомого ставлення до природного довкілля); ставлення (розуміння природи як унікальної цінності та джерела матеріальних і духовних сил людини); навички (здатність практичного засвоєння довкілля); діяльність (участь у вирішенні екологічних проблем).

Наслідком екологічного виховання людини є формування мотивів, потреб, звичок, цілеспрямованої екологічної поведінки та природоохоронної діяльності, здорового способу життя.

Основою екологічного виховання студентів виступає екологічно зорієнтована педагогіка. Вона містить у собі принцип природо відповідності, екологію соціального середовища, екологію внутрішнього світу людини, екологізацію навчання та виховання.

Питання екологічного виховання й освіти є особливо актуальними для України в зв'язку з безліччю екологічних проблем, для вирішення яких необхідно мати високий рівень екологічної грамотності. Але сама по собі екологічна грамотність недостатня. Необхідна нова парадигма, новий підхід до екологічної проблематики в цілому.

Сьогодні в Україні створена багатоступінчаста система екологічної освіти, першим рівнем якої для іноземних студентів є підготовчі факультети (ПФ). Таким чином, важливим завданням ПФ є формування у іноземних студентів пізнавального інтересу до екології в процесі вивчення предметів як природничого, так і гуманітарного циклів.

Практика показує, що переважна кількість студентів, які прибувають на навчання до України, не мають уявлення щодо існування екології як науки. У деяких країнах природознавчі дисципліни з різних причин не є обов'язковими для середніх навчальних закладів гуманітарного напрямку. Так, у 75% студентів, які проходили вхідний тестовий контроль, відсутні навіть початкові екологічні знання.

На ПФ НТУ «ХПІ» накопичений певний досвід екологізації навчального процесу. До навчальних планів підготовки студентів економічного і гуманітарного профілю введені курси «Основи природознавства», «Розміщення виробничих сил і регіоналістика», «Основи природознавства і екології», «Основи екології», «Країнознавство», що містять розділи, які присвячені охороні довкілля, відтворенню відновлюваних природних ресурсів, енергозберігаючим технологіям та ін. Екологічно орієнтованими є також курси біології, хімії і фізики. Предмети гуманітарного циклу акцентують увагу студентів на моральному аспекті спілкування людини з природою.

На наш погляд, екологічну підготовку студентів необхідно здійснювати також в різних формах позааудиторної роботи, таких як уроки – концерти, диспути, ділові ігри, літературно – екологічні свята, інтегровані семінарські заняття, науково-теоретичні студентські конференції, екскурсії в музей природи, зоопарк, природничо-заповідні об'єкти, проблемні лабораторії, на промислові підприємства тощо.